

# Plan mot kränkande behandling och diskriminering

**Partille kommun 2023–2024**

**Hyggesvägens förskola**

Rapportförfattare  
Johanna Svanberg  
Partille kommun, 2023-10-15

## Innehållsförteckning

<b>Plan mot kränkande behandling och diskriminering</b>	<b>3</b>
<b>Vision</b>	<b>3</b>
Skolans namn	3
Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)	3
Läsår	3
Ansvarig (Rektor)	3
Kommunikation och förankring	3
<b>Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)</b>	<b>4</b>
Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga? <b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>	
Sammanfattning av vad utvärderingen visade	4
Kommentar till ovan sammanfattning <b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>	
Årets plan ska utvärderas senast <b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>	
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	4
<b>Var är vi? (Kartläggning och analys)</b>	<b>4</b>
Metoder som har använts vid kartläggningen	4
Barns, elevers och personals delaktighet	5
Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?	5
Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?	5
Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering) <b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>	
<b>Vart ska vi? (Mål för årets arbete)</b>	<b>6</b>
Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling	6
Verksamhetens mål när det gäller diskriminering	6
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?	7
<b>Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)</b>	<b>8</b>
Främjande arbete	8
Kränkande behandling	8
Diskriminering	8
Förebyggande insatser	9
Kränkande behandling <b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>	
Diskriminering (trakasserier och sexuella trakasserier ska alltid stå med)	10
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?	11
<b>Rutiner vid uppkomna situationer</b>	<b>12</b>
När ett barn kränker ett annat barn i förskolan	12
När en elev kränker en annan elev	12
När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person	13
Kränkningar på nätet	13
Blanketter för anmälan	13
<b>Definitioner</b>	<b>14</b>
Kränkande behandling (regleras i Skollagen)	14
Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)	14
Trakasserier och sexuella trakasserier	14
Bristande tillgänglighet	14
Blanketter för anmälan	14



# Plan mot kränkande behandling och diskriminering

## Vision

När barnen lämnar förskolan ska de ha med sig många upplevelser och erfarenheter av en trygg miljö.

Olikheter är en tillgång och var och en är unik.

Respekten för allas lika värde är levande i mötet mellan människor.

## Förskolans namn

Hyggesvägens förskola

## Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)

En avdelning 1–5 år

## Läsår

2023–2024

## Ansvarig (Rektor)

Ulrika Hedenberg

## Kommunikation och förankring

Plan mot kränkande behandling och diskriminering förankras och kommuniceras till all personal på förskolan i samband med att planen är utarbetad och klar.

Vårdnadshavare informeras i samband med uppföljningssamtal efter inskolning under höstterminen 2023 om att planen mot kränkande behandling och diskriminering finns tillgänglig.

Pedagogerna förankrar och kommunicerar planen med barnen genom det kontinuerliga arbetet med dess innehåll och den värdegrund som beskrivs i läroplanen för förskolan.

## Hur blev det?

Här redogör vi för hur vi har utvärderat planen 2022–2023, vilka som varit delaktiga, samt en kort sammanfattning av resultatet och vad vi behöver fortsätta att arbeta med under innevarande läsår 2023–2024.

## Sammanfattning av vad utvärderingen visade.

Verksamheten startades upp i september 2023. Följaktligen finns ingen plan mot kränkande behandling och diskriminering från föregående läsår och således ingen sammanfattande utvärdering.

## Beskriv hur och när årets plan ska utvärderas

Årets plan ska följas upp kontinuerligt i det systematiska kvalitetsarbetet tillsammans med barnen genom reflektion, pedagogisk dokumentation och samtal och utvärderas av arbetslaget innan årsskiftet 2023–2024.

## Var är vi? (Kartläggning och analys)

Syftet med kartläggningen är att synliggöra hur barnen uppfattar sin situation på förskolan och att identifiera de riskområden eller riskfaktorer som finns i verksamheten.

Pedagogerna samt ledningen för förskolorna kartlägger riskområden och riskfaktorer utifrån ett vuxenperspektiv.

## Metoder som har använts vid kartläggningen

Observationer och samtal med barnen.

Granskning av de fysiska och pedagogiska miljöerna ur ett normkritiskt perspektiv.

Undersökning och reflektion kring aktiviteter, sammanhang och/eller företeelser som det funnits ett särskilt behov att granska.

Barnkonferenser som ytterst syftar till att alla barn ska ha lika rättigheter att få utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov i en tillgänglig miljö.



## Barn och personals delaktighet

Samtal med barnen om trygghet och trivsel.

Pedagoger/arbetslag, rektor, utvecklingspedagog och specialpedagog har undersökt, observerat och tillsammans reflekterat kring riskområden/riskfaktorer.

## Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?

### Resultat och analys.

Vuxna har alltid makten i relation till barn, vilket också innebär att vuxna alltid bär ansvaret för kvaliteten i relationen till barnen. Därav är det av största vikt att reflektera över vårt ledarskap, förhållningssätt och hur vi bemöter barn.

Människosyn och relationskompetens samt olika ledarstilar har stor betydelse för hur den sociala miljön utvecklas och hur den i sin tur bidrar till barns lärande, inte minst utvecklingen av en positiv självkänsla- och lärandeidentitet.

Det är rimligt att utgå ifrån att det kan finnas en risk för att omedvetna kränkningar uppstår.

Det kan finnas flera orsaker till detta som till exempel brist på självreflektion och gemensam reflektion över vad som kan definieras som kränkande behandling.

Stress i olika situationer är en annan faktor som kan riskera att påverka kvaliteten ur ett relationellt perspektiv.

Det finns en ökad risk för konflikter som kan vara av kränkande karaktär om vi inte arbetar i delade sammanhang och delar in barnen i mindre grupper.

## Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?

### Resultat och analys

Om barn med funktionsvariationer som kräver särskilda anpassningar eller särskilt stöd inte får det stöd de behöver, kan det betraktas som diskriminering i form av bristande tillgänglighet utifrån diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning.

Det blir därför viktigt att skapa tydliga lärmiljöer och utgå från ett tydliggörande pedagogiskt arbetssätt.

## Vart ska vi?

### Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling

Barnen ska aldrig riskera att bli kränkta av vuxna på förskolan.

Vi vidareutvecklar vårt demokratiska ledarskap och den sociala miljön där alla barn blir bemötta med respekt och förståelse för de intentioner och avsikter som de uttrycker på olika vis.

Den barnsyn som ska råda på vår förskola utgår från att barn gör rätt om de kan.

Vi ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.

Vi organiserar verksamheten och aktiviteterna i mindre grupper i verksamheten både inomhus och utomhus.

### Verksamhetens mål när det gäller diskriminering

Den fysiska, pedagogiska och sociala miljön ska vara tillgänglig för alla så att varje barns rätt till delaktighet, lärande och utveckling tillgodoses.

Utbildningen och vistelsen i förskolan ska vara begriplig, hanterbar och meningsfull för alla barn oavsett funktionsvariation.

Vi kommer arbeta med tydliggörande pedagogik så att alla barnen får likvärdiga förutsättningar för lärande och utveckling utifrån sina förutsättningar och behov.

Normkreativ litteratur, analogt och/eller digitalt ska finnas tillgänglig på förskolan och användas aktivt av barn och pedagoger tillsammans.



Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?

Mål formuleras dels av rektor tillsammans med utvecklingspedagog, dels av förskollärare som har ett specifikt ansvar för att leda arbetet mot kränkande behandling och diskriminering.

Barnen har bidragit genom kartläggningar som barn och pedagoger genomfört tillsammans i form av samtal där barnen har fått beskriva sina tankar kring trygghet på förskolan.

## Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)

### Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärka respekten för allas lika värde och omfattar diskrimineringsgrunderna.

Det främjande arbetet bedrivs utan förekommen anledning.

### Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Utveckla en samtyckeskultur på förskolan med stöd av materialet -Okej med dig- (Make equal. Jämställdhetsmyndigheten).	Höstterminen 2023.	Alla pedagoger.  Pedagoger med särskilt ansvar för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering implementerar och driver arbetet tillsammans med teampiloter.
Vi är närvarande och delaktiga i barnens aktiviteter och vägleder i det sociala samspelet.	Kontinuerligt	arbetslaget

### Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
Vi granskar litteratur ur ett normkritiskt perspektiv.	Kontinuerligt och särskilt innan vi lånar eller köper in litteratur	Alla pedagoger samt barn och pedagoger tillsammans under läsning och boksamtal



Vi använder oss av inkluderande material såsom figurer i olika åldrar, hudfärger, etniciteter och funktionsvariationer.	Kontinuerligt i lek och undervisningssammanhang.	Alla pedagoger.
Vi skapar normkreativa lärmiljöer som är könsneutrala och innefattar okodat material.	Kontinuerligt	Alla pedagoger tillsammans barnen

### Förebyggande insatser

Det förebyggande arbetet ska bygga på kartläggning och analys.

### Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Gemensamma reflektioner utifrån fiktiva händelser och situationer som kan betraktas som kränkande för barnet samt hur vi kan göra i stället.	Regelbundet på arbetsplatsträffar en gång i månaden.	Alla pedagoger, arbetslagsvis.
Vi delar hela barngruppen i mindre grupper och sammanhang med blandade åldrar.	Dagligen	arbetslaget



## Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
<p>Vi anpassar lärmiljöer utifrån varje barns behov och använder oss av tydliggörande pedagogik både inomhus och utomhus. Det innebär bland annat tydliga rutiner och dagsstruktur, bildstöd och tydlighet avseende platser för material.</p>	kontinuerligt	Arbetslaget
Specialpedagogiskt stöd vid behov	När behov uppstår och arbetslag har ansökt om stöd	Specialpedagog i samarbete med pedagoger och i vissa sammanhang med utvecklingspedagog
<p>Barnkonferenser som syftar till att tidigt uppmärksamma barn i behov av anpassningar och särskilt stöd i sin utveckling.</p> <p>Vi utgår från ett individ- och grupperspektiv och delar kunskap och erfarenhet med varandra om arbetssätt som gynnar barnens lärande och utveckling.</p>	Två tillfällen under höstterminen 2023.	Pedagoger tillsammans med rektor, utvecklingspedagog och specialpedagog

Hur har barn, och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?

Mål och aktiviteter som gäller generellt för rektors förskoleområde, har kommunicerats och förankrats hos personalen.

Pedagogerna har formulerat övriga mål och åtgärder/aktiviteter.

Samtal, med barnen har genomförts som en del av kartläggningen. Barnen är delaktiga utifrån ålder, förutsättningar och förmåga.

## Rutiner vid uppkomna situationer

### När ett barn kränker ett annat barn i förskolan

1. Den pedagog, eller annan vuxen i förskolan som upptäcker kränkningar eller trakasserier ska genast ingripa. Rektor informeras och anmäler i sin tur händelsen till huvudmannen (inom 24 timmar).
2. När ett barn har kränkts följs det upp med berörda barn. Dokumentation av åtgärder sker. Förskolan tar kontakt med berörda barns vårdnadshavare och informerar om händelsen och om eventuella åtgärder. Samtalen dokumenteras.
3. Handlingsplan upprättas.
4. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal mellan pedagog och vårdnadshavare.

### När en elev kränker en annan elev i skolan.

När en elev utsätts för trakasserier eller kränkande behandling av en annan elev följs planen nedan. Anmälan till huvudmannen och arbetsgång för det finns som bilaga samt i ”rutiner och arbetsgång för elevhälsa”.

1. Den lärare som upptäcker kränkningar ska genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats anmäls händelsen till rektor och elevernas mentorer meddelas. Rektor anmäler i sin tur händelsen till huvudman. Detta ska ske inom 24 timmar.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med den elev som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor om något händer innan dess. Dokumentera samtalet.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den eller de elever som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare. Dokumentera samtalet.
4. Kontakta inblandade elevers vårdnadshavare och berätta om vad som har hänt och vad som har beslutats. Dokumentera samtalen.
5. Meddela elevhälsoteam vad som har skett och vad som har gjorts.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls under uppsikt. Dokumentera samtalen.
8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som kränker tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och skolkurator. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras.
10. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

## När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person

11. Händelsen anmäls till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
12. Vårdnadshavare informeras.
13. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Rektor följer upp ärendet med barnet eller eleven och dennes vårdnadshavare.
14. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt barnet eller eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
15. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med rektors chef.  
Eleven kan vända sig till Barn- och elevombudet.

## Kränkningar på nätet

1. Personal som får kännedom om att kränkande innehåll sprids på nätet ska agera.
2. Personal tar reda på så mycket fakta som möjligt (vad, var, vem, etcetera) och gör om möjligt skärmbilder.
3. Personal anmäler till rektor och följer skolans rutiner kring ”elev kränks av annan elev”.
4. Skolans rektor anmäler till IT-samordnare Susanne Bergqvist, [susanne.bergqvist@partille.se](mailto:susanne.bergqvist@partille.se) som i sin tur kontaktar Partille IT om så behövs samt utvecklingsledare Frida Lindén. Utbildningsförvaltningens IT-samordnare samt Partille IT vidtar de åtgärder som behövs och dessa kommuniceras tillbaka till verksamheten via IT-samordnare.
5. Mentor och rektor informeras om vidtagna åtgärder för att kunna informera berörda vårdnadshavare.

I en utredningsfas kan elevens eller elevernas konto till Partille kommuns tjänster för skolan komma att stängas ner. Om så är fallet öppnas de upp när det anses att eleven eller eleverna är införstådda med händelsen och vårdnadshavarna är informerade.

## Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.

## Definitioner

### Kränkande behandling (regleras i Skollagen)

Kränkande behandling är när barn och elever utsätts för handlingar som kränker deras värdighet. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier är en form av kränkande behandling. Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysisk, verbal, psykosocial eller i text och bild.

### Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)

Diskriminering är när barn eller elever missgynnas i verksamheten och på osakliga grunder behandlas sämre av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder, samt könsöverskridande identitet eller uttryck.

### Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering. Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller- uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Utrednings- och åtgärdsplikten gäller såväl trakasserier från andra barn, elever som från personal. Både skolpersonal, barn och elever kan göra sig skyldig till trakasserier.

Sexuella trakasserier är handlingar av sexuell karaktär som kränker en persons värdighet. Det är en egen form av diskriminering och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

### Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäliga åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits.

### Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.